

Prezident Slovenskej republiky

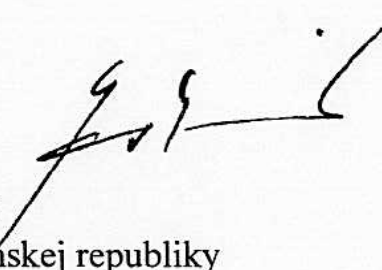
Číslo: 1376-2010-BA

ROZHODNUTIE
prezidenta Slovenskej republiky

o vrátení zákona z 9. marca 2010, ktorým sa mení a dopĺňa zákon
č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov

Predkladá:

Ivan Gašparovič
prezident Slovenskej republiky

Bratislava 26. marca 2010

I

Podľa čl. 102 ods. 1 písm. o) Ústavy Slovenskej republiky vraciam Národnej rade Slovenskej republiky zákon z 9. marca 2010, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „schválený zákon“).

Navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky zákon po opätovnom prerokovaní neprijala ako celok.

II

Rozhodcovské konanie upravuje zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“). Podľa § 1 ods. 1 písm. a) tento zákon upravuje rozhodovanie majetkových sporov vzniknutých z tuzemských a z medzinárodných obchodnoprávných a občianskoprávných vzťahov, ak je miesto rozhodcovského konania v Slovenskej republike, pričom podľa § 7 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní rozhodcovským súdom sa rozumie jediný rozhodca alebo viacerí rozhodcovia. Podľa § 12 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní právnická osoba môže na základe tohto zákona a na svoje náklady zriadiť a udržiavať stály rozhodcovský súd. Právnická osoba je povinná na svoje náklady zriadiť a udržiavať stály rozhodcovský súd, ak to ustanovuje osobitný predpis.

Schválený zákon v 20. bode novej ôsmej časti (Osobitné ustanovenia o rozhodovaní spotrebiteľských sporov a pracovnoprávných sporov v rozhodcovskom konaní) utvára novú kategóriu stálych rozhodcovských súdov, ktoré budú oprávnené rozhodovať o spotrebiteľských sporoch a pracovnoprávných sporoch. Vo všeobecnej časti dôvodovej správy k vládnemu návrhu zákona (tlač 1418) sa okrem iného uvádza, že „cieľom návrhu zákona je pri udržaní rozhodcovského konania v spotrebiteľských veciach upraviť rozhodovanie týchto vecí len stálym rozhodcovským súdom, upraviť jeho kreovanie aj priamo zákonom a zabrániť zneužívaniu inštitútu rozhodcovského konania v sporoch zo spotrebiteľských zmlúv. Návrh zákona reaguje na rozmach zneužívania inštitútu rozhodcu v spotrebiteľských veciach“.

Nemožno namietat potrebu ochrany spotrebiteľa, tak v súdnom konaní podľa Občianskeho súdneho poriadku, ako aj v rozhodcovskom konaní podľa zákona o rozhodcovskom konaní. Právna úprava tejto ochrany a spôsob jej uplatnenia však musia byť jednoznačné, prehľadné a zrozumiteľné.

Podľa čl. 1 ods. 1 prvej vety Ústavy Slovenskej republiky Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Imanentným znakom právneho štátu je rešpektovanie princípu právnej istoty.

Podľa rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky „ak právna norma obsiahnutá v ustanovení zákona nie je formulovaná jednoznačne a pre jej adresáta nie je dostatočne zrozumiteľná, pričom tento nedostatok nie je možné odstrániť ani výkladom podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy SR, jej obsah nie je v súlade s obsahom princípu právneho štátu vyjadreným v čl. 1 Ústavy SR“ (PL. ÚS 19/98).

Podľa § 68 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov znenie návrhu zákona musí byť zrozumiteľné a musí byť z neho zrejmé, čo sa má zákonom dosiahnuť.

Podľa čl. 4 ods. 1 druhej vety legislatívnych pravidiel tvorby zákonov schválených uznesením Národnej rady Slovenskej republiky z 18. decembra 1996 č. 519 (č. 19/1997 Z. z.) zákon musí byť okrem iného zrozumiteľný. V zákone sa musí dbať na jazykovú správnosť, štylistickú primeranosť a všeobecnú zrozumiteľnosť textu (čl. 4 ods. 3 prvá veta legislatívnych pravidiel tvorby zákonov).

Ustanovenia čl. I 21. bodu schváleného zákona – nová desiatá časť (Licencie na rozhodovanie spotrebiteľských sporov v rozhodcovskom konaní) nespĺňajú, podľa môjho názoru, základné požiadavky kladené na zákon. Osobitne § 50a ods. 3 až 5 sú nejasné, nezrozumiteľné a niektoré nevykonateľné, a to aj v spojení s čl. I 23. bodom § 54b schváleného zákona, ktorý v odseku 1 ukladá zriaďovateľovi stáleho rozhodcovského súdu, na ktorý bude po 1. júli 2010 podaná prvá žaloba, požiadať Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky o udelenie licencie na rozhodovanie spotrebiteľských sporov v rozhodcovskom konaní (ďalej len „licencia“). Zo znenia tohto ustanovenia vyplýva takáto povinnosť pre každého zriaďovateľa stáleho rozhodcovského súdu, nielen pre tie stále rozhodcovské súdy, ktoré majú záujem rozhodovať spotrebiteľské spory v rozhodcovskom konaní, čo by však, vzhľadom na ostatné ustanovenia schváleného zákona, malo platiť len pre ne.

Podmienky na udelenie licencie upravené v čl. I 21. bode schváleného zákona v § 50a ods. 4 najmä v písmene c), f) a g), náležitosti žiadosti o udelenie licencie v § 50a ods. 5 najmä v písmene e), g), k) a l) sa javia v praxi nevykonateľné. Ani splnomocňovacie ustanovenie uvedené v § 50a ods. 9 na vydanie vykonávacieho právneho predpisu nemôže v tomto prípade odstrániť nejednoznačnosť týchto ustanovení schváleného zákona. Z čl. I 21. bodu § 50a ods. 4 písm. c) a g) a ods. 5 písm. e) vyplýva pre zriaďovateľa stáleho rozhodcovského súdu, aby predložil také doklady o splnení podmienok na udelenie licencie, ktoré presahujú odôvodnenosť ochrany spotrebiteľa a v prípade spoločností, ktoré majú vydané akcie na doručiteľa, nie je možné splnenie podmienok uvedených v § 50a ods. 5 písm. e) a k).

Rovnako je to v prípade povinnej finančnej zábezpeky vinkulovanej v prospech Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky najmenej vo výške 200 000 eur, a to na dobu uvedenú v § 50b ods. 6 schváleného zákona, čo vzhľadom na dĺžku súdneho konania v Slovenskej republike, i vzhľadom na rozhodovanie o riadnych a prípadne aj mimoriadnych opravných prostriedkoch, môže trvať omnoho dlhšie ako vo vyššie uvedenom ustanovení uvádzané najmenej tri kalendárne roky. V tejto súvislosti možno zvážiť nahradenie tejto podmienky povinnosťou zriaďovateľa stáleho rozhodcovského súdu uzavrieť zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodovacou činnosťou stáleho rozhodcovského súdu.

Schválený zákon, okrem vyššie uvedených problematických ustanovení, obsahuje aj ďalšie ustanovenia ukladajúce povinnosti, ktoré idú nad rámec primeranej právnej úpravy súvisiacej s činnosťou stáleho rozhodcovského súdu. Ide napríklad o 18. bod § 15a ods. 5 schváleného zákona, podľa ktorého zriaďovateľ stáleho rozhodcovského súdu je na základe žiadosti povinný predkladať Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky informácie o svojej činnosti. V akom rozsahu, nie je uvedené, pričom by sa, podľa povahy vecí, malo jednať asi len o informácie o činnosti súvisiacej so stálym rozhodcovským súdom. Rovnako je to aj v prípade 20. bodu § 43e ods. 2 schváleného zákona ukladajúceho stálemu rozhodcovskému súdu povinnosť zabezpečiť, aby rozhodcovia zapísaní v zozname rozhodcov tohto stáleho rozhodcovského súdu absolvovali najmenej dve školenia organizované Justičnou akadémiou Slovenskej republiky. V akom období a v akom rozsahu, schválený zákon neuvádza. Obdobne nejasná je aj právna úprava súvisiaca s finančnou zábezpekou podľa § 50b schváleného zákona, týkajúca sa napríklad jej vinkulácie a dopĺňania.

Najdôležitejšou časťou schváleného zákona je právna úprava rozhodovania spotrebiteľských sporov v rozhodcovskom konaní, vrátane podmienok udelenia licencie, náležitostí žiadosti o udelenie licencie a predkladania dokladov preukazujúcich splnenie podmienok na udelenie licencie, a táto, podľa môjho názoru, nespĺňa základné požiadavky kladené na zákon.

III

Vzhľadom na dôvody uvedené v časti II a na skutočnosť, že je, podľa môjho názoru, potrebné legislatívne i vecne prepracovať viaceré ustanovenia schváleného zákona, navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky po opätovnom prerokovaní zákon neprijala ako celok.

Bratislava 26. marca 2010